

SÆRUTSKRIFT - HØRING "NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT"

Arkivsak: 19/395

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
27/19	Formannskapet	11.04.2019
56/19	Kommunestyret	23.09.2019

Utskrift sendes til:

Høringsuttalelsen sendes inn elektronisk på regjeringen.no på lenke:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing--nves-forslag-til-en-nasjonal-ramme-for-vindkraft-pa-land/id2639213/>

Vedlegg:

UTTALELSE FRA FORMANNSKAPET I TOLGA VEDR HØRING «NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT»

Saksopplysninger:

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet (OED) har NVE laget et forslag til en nasjonal ramme for vindkraft på land. NVE la fram sitt forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land den 01.04.2019 med høringsfrist 01.10.2019. I forslaget fra NVE framkommer det at ett av de 13 foreslåtte områdene ligger fjellområdene i Tolga kommune. Det kom umiddelbart mange reaksjoner fra innbyggere, hytteeiere, lag og ulike foreninger i forbindelse med dette forslaget. Formannskapet i Tolga vedtok den 11.04.19 en uttalelse til høringsforslaget, som har vært førende for det politiske arbeidet fra kommunen sin side i høringsperioden;

Formannskapet i Tolga er avvisende til at det skal etableres vindkraft i de foreslåtte områdene «Nordre Hedmark» som Tolga kommune omfattes av. Formannskapet støtter ikke nasjonal ramme for vindkraft. Tolga kommune har bidratt til fornybar energi gjennom kraftutbygging av Tolgafallene, og mener denne nedbyggingen av verdifulle naturområder vil forringe kommunens næringsgrunnlag.

En stor andel av fritidsboligene i Tolga kommune ligger i østlige områder i kommunen, og områdene er mye brukte områder for friluftsliv og rekreasjon. Næringsgrunnlaget for lokalsamfunnene i disse områdene er basert på landbruk og turisme, og det er et stort potensiale i å videreutvikle dette. De eneste rutene for DNT i vår kommune går gjennom dette området, og har store opplevelseskvaliteter.

Deler av området i Tolga omfatter Tolga østfjellvillreinområde, med barmarksbeite, helårsbeite, kalvingsområder og flere trekkområder. Dette er viktige leveområder for villrein med bukkeflokker hvor opptil 150 bukker opererer regelmessig. Reinen bruker hele området. Vi stiller spørsmålstegn ved hvorfor dette villreinområdet ikke er ekskludert av NVE når alle nasjonale villreinområder har blitt ekskludert, og er foreslått ekskludert av Miljødirektoratet. Med Femund og nasjonalparkene i øst, Sølen landskapsvernområde i sør og Røros bergstad og Circumferensen i Nord vil det foreslåtte området for vindkraft være et massivt inngrep i en regionen som har felles historie, identitet og et unikt felles natur og kulturlandskap hvor en samordnet og velutviklet kvalitetsturisme kan være hovedgrunnlaget for et bærekraftig reiseliv. Ut over disse forvaltningsgrensene er natur- og kulturopplevelser vevd tett sammen

og synliggjør en rik kulturhistorie med mange ulike kulturminner som f. eks kullmiler, seterlandskap m bla Nord Europas eldste andelsmeieri, fangstlandskap med mer. Riksantikvaren påpeker at store deler av området bør ekskluderes. Siden området har store snaufjellsområder vil det være sårbart for visuell påvirkning av vindkraftutbygging.

Arbeidet i høringsperioden:

Tolga kommune vil bruke høringsperioden til en åpen prosess hvor vi samarbeider med de involverte kommunene for å komme frem til felles synspunkt som er viktige for oss i fellesskap, og få kartlagt ytterligere kunnskapshull innen ulike tema. Tolga kommune skal også synliggjøre sine særtrekk som gjør våre områder uegnet. Tolga Østfjell villreinområde er et godt eksempel på det. Det vil være viktig å involvere regionrådene, Hedmark fylkeskommune og Fylkesmannen i Innlandet.

Tolga kommune ønsker at meningene hos innbyggere og hyttefolk om en mulig vindkraftutbygging i de berørte lokalsamfunnene skal «kartlegges», og vil invitere til at vi får mest mulig samordnede innspill på det. Det vil være viktig å få god informasjon om hva området betyr for folks hverdag slik at Tolga kommune kan få et godt bilde på hva vi vil bruke disse områdene til i framtida. Dette må også sees opp mot folkehelseperspektivet og Tolga kommunes overordnede planer.

Med bakgrunn i formannskapetets uttalelse har kommunen deltatt på og arrangert temakvelder og møter både på egen hånd og sammen med berørte nabokommuner for å få frem et godt saksgrunnlag og ulike innspill og synspunkter. Kommunen deltok på *Innspillsmøte nasjonal ramme for vindkraft på land* som OED arrangerte på Lillestrøm hvor formannskapetets uttalelse ble fremført og kommunens representanter deltok i diskusjonen. Gjennom kommunens arbeid og ulike møtepunkter med innbyggere og hytteeiere, er vi kjent med at privatpersoner, lag og foreninger ønsker å sende inn høringsuttalelser. Det er også opprettet en egen gruppe på Facebook; *Nei til vindindustri i Sømådalsfjella, Øversjødalsfjella og Tolga Østfjell* hvor man kan signere en høringsuttalelse.

Det foreslåtte området ligger i Nordre Hedmark som innbefatter fjellområdene i søndre og østre del av Tolga kommune; Tolga Østfjell sør for Circumferensen og området Sålekinna-Kvernvikhøgda. Vindkraft i dette området vil være i strid med flere forhold i kommuneplanens samfunnsdel hvor det blant annet heter at vi skal ta vare på landskap og kulturminne gjennom aktiv og bærekraftig bruk. Tolga er en del av verdensarven, "Røros bergstad og Circumferensen.» Historien til kommunesenteret Tolga er tuftet på etableringen av Tolgen smeltehytte i 1660-årene. Rundt smeltehytta vokste det raskt opp et livskraftig lokalsamfunn basert først og fremst på jordbruk og lasskjøring for Røros kobberverk. I kommuneplanens samfunnsdel heter det at vi skal være aktivt deltakende i arbeidet for Verdensarven og videreutvikle Tolga sin posisjon i Verdensarven. Lokal natur- og kulturarv er en del av vår identitet og som grunnlag for trivsel og aktivitet. Kommunal kulturminneplan som tydeliggjør den historiske tilhørigheten enda sterkere.

Næringsgrunnlaget for lokalsamfunnene i disse berørte områdene er basert på landbruk og turisme, og det er et stort potensiale i å videreutvikle dette. De eneste rutene for DNT i vår kommune går gjennom dette området, og har store opplevelseskvaliteter. En ønsker å satse mer målrettet på fritidsbebyggelse og de største hytteområdene i kommunen ligger østover og bruker de foreslåtte områdene til friluftsliv og rekreasjon. Det samme gjelder innbyggere i Tolga kommune og andre tilreisende som ser verdien av disse uberørte områdene for friluftsliv, folkehelse og rekreasjon hele året.

Forslaget har to deler:

Kunnskapsgrunnlaget:

<https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/oppdatert-kunnskapsgrunnlag/>

Kart:

<https://temakart.nve.no/link/?p=nordrehedmark>

Generelle opplysninger:

Kunnskapsgrunnlaget inneholder 21 temarapporter om virkning av vindkraft utbygging for miljø og samfunn. Forslaget omfatter 13 områder som direktoratet mener er best egnet for lokalisering av vindkraft på land. Det er lagt vekt på å unngå konflikt med viktige naturområder, og tatt hensyn til aktuelle tema som friluftsliv, støy, fugle- og dyreliv, kulturminner og reindrift.

Temarapportene ligger tilgjengelig på NVE sine hjemmesider <https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/oppdatert-kunnskapsgrunnlag/>

Utvelgelsen av områder er gjort i tre steg:

Steg 1: Utelukke åpenbart uegna områder gjennom GIS-analyse; nasjonalparker, nasjonale villreinområder, områder med lav gjennomsnittlig vindfart.

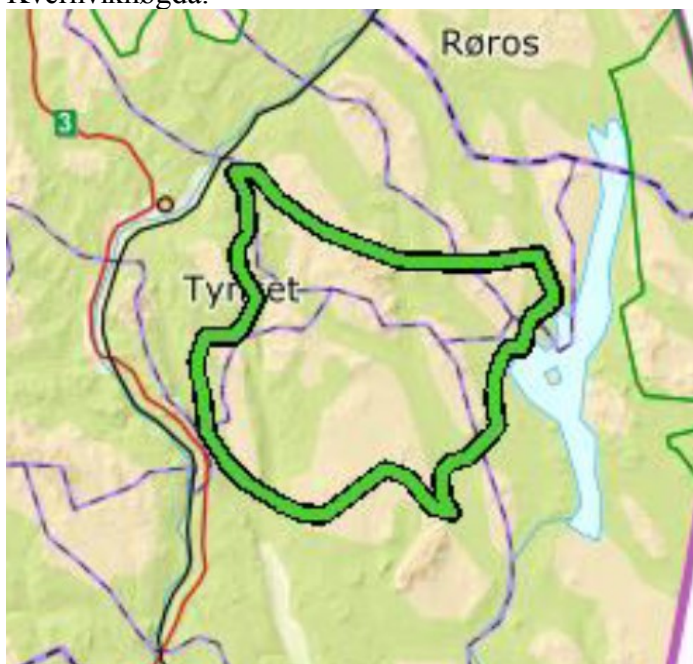
Resultat: 2/3 av landarealet ble tatt ut.

Steg 2: Restarealet ble delt inn i 43 analyseområde der det ble gjennomført analyser

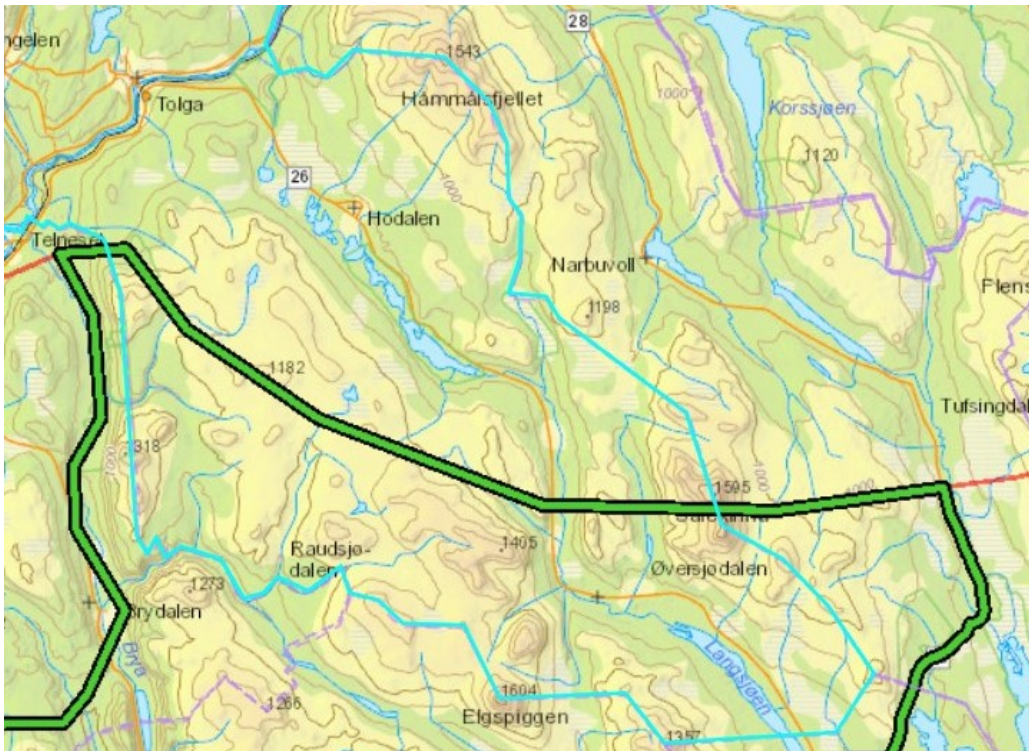
For virkninger for kraftnettet, potensialet for kraftproduksjon, konsekvensene for nasjonale miljø- og samfunnsinteresser. **Miljødirektoratet og Riksantikvaren** hadde i eksklusjonrunden klare entydige vurderinger og begrunnelser på at område 56 Nordre Hedmark *ikke bør inngå blant de mest egnede områdene for vindkraftutbygging.*

Steg 3: Utpeking av best egna areal innenfor analyseområdene.

NVE valgte å ikke ta vurderingene og argumentene fra Miljødirektoratet og Riksantikvaren til følge og pekte likevel ut området i Nordre Hedmark som innbefatter fjellområdene i de søndre og østre del av Tolga kommune; Tolga Østfjell sør for Circumferensen og området Sålekinna-Kvernviikhøgda.

Område 56 Nordre Hedmark

Den delen av det utpekte området som ligger innenfor Tolga kommunes grense (kommunegrense -blå strek)

Miljødirektoratet og Riksantikvaren hadde i siste eksklusjonrunde klare entydige vurderinger og begrunnelser på at område 56 Nordre Hedmark ikke bør inngå blant de mest egnede områdene for vindkraftutbygging.

Miljødirektoratet pekte på følgende hovedmomenter i forhold til områdene som berører Tolga kommune og nærområdene:

- Friluftslivsområde av nasjonal betydning
- Viktig funksjonsområde for villreinen
- Sammenhengende naturområder med store verdier for landskap, friluftsliv og naturmangfold
- Området må ekskluderes i sin helhet, da det vil være sårbart for visuell påvirkning av vindkraftutbygging, også i tilstøtende områder.

Riksantikvaren pekte på i sin begrunnelse for vern:

- De to seterdalene Raudsjødalen, med andelsmeieri fra 1856, og Spekedalen med seterbygninger fra 1700-tallet
- Fangstanlegg fra jernalder/mellomalder. *Fangstlandskap* inkluderer et 6 km langt fangstanlegg i området Orvdalen- Elgspiggen-Gråhøa, såkalte fangstmarksgraver, og kulturhistorie knyttet til etniske møter i forhistorien.
- Kulturhistoriske Landskap av nasjonal betydning (KULA). De ovennevnte områdene vil bli foreslått til å bli en del av KULA-registreringene i Hedmark. Registreringen i Hedmark vil bli fullført og vedtatt i løpet av 2020.

- Området må ekskluderes i sin helhet, da det vil være sårbart for visuell påvirkning av vindkraftutbygging, også i tilstøtende områder

NVE valgte å ikke ta innsigelsene fra miljødirektoratet og riksantikvaren til følge.

NVE begrunner utvelgelsen av området i Nordre Hedmark inn i Nasjonal ramme for vindkraft slik:

«Området har veldig gode produksjonsforhold for vindkraft.

På kort sikt er det lite kapasitet i transmisjonsnettet til å tilknytte ny kraftproduksjon, men på lengre sikt kan kapasiteten bli bedre. Mye ny vindkraft vil imidlertid kreve betydelige nettinvesteringer lokalt.

I området er det samtidig viktige miljø- og samfunnsinteresser, blant annet knyttet til fugl, villrein, kulturhistoriske landskap og ikke-samisk reindrift. Til tross for lite nettkapasitet på kort sikt og viktige miljø- og samfunnsinteresser, framstår området som et av de mest egnede områdene for ny vindkraftutbygging. Vi har lagt mye vekt på de gode produksjonsforholdene i denne vurderingen. Ifølge våre analyser har deler av dette området noen av de aller beste produksjonsforholdene i Sør-Norge.

Den største delen av det utpekte området har sammenhengende arealer med gode produksjonsforhold, og det er lite bebyggelse. Det betyr at det i teorien kan bygges et svært stort eller flere store vindkraftverk i området. Siden nettkapasiteten i distribusjons-/regionalnettet er begrenset, kreves det også kanskje en stor utbygging for å dekke kostnadene til oppgraderinger i kraftnettet. Fordi området er relativt lite, er det imidlertid relativt liten fleksibilitet med tanke på plasseringer innenfor området. Snauffjellsområdene har de aller beste produksjonsforholdene.»

Saksvurdering:

Argumenter som kan tale for å tillate vindkraftutbygging i Tolga kommunes sør-østlige fjellområder:

1. Tolga-samfunnet bidrar til forsyning til landet og Europa med ren, fornybar energi
2. Områdene har de beste produksjonsforholdene for vindkraft i innlandet
3. Mulige store arbeidsoppdrag for lokale entreprenører i anleggsperioden
4. Det vil gi inntekter til grunneierne i form av salg eller lagtidsutleie av arealer
5. Tolga kommune vil få inntekter via eiendomsskatt

Argumentene mot å godta at det åpnes for vindkraftutbygging i det utpekte området i Nordre Hedmark, inkludert de sørøstlige fjellområdene i Tolga kommune, er opplistet i punktene nedenfor:

1. Utbygging av vindkraftverk i de sørlige deler av Tolga Østfjell og i områdene sørover vil medføre **store, varige og i overveiende grad irreversible naturinngrep i form av vindmøller, veier og kraftlinjer.**

NVE viser til i argumentasjonen for vindkraftutbygging i dette fjellområdet at dette er store sammenhengende arealer med lite bebyggelse, det kan bygges svært store eller

flere store vindkraftverk i området og områdene i snaufjellet har de beste produksjonsforholdene.

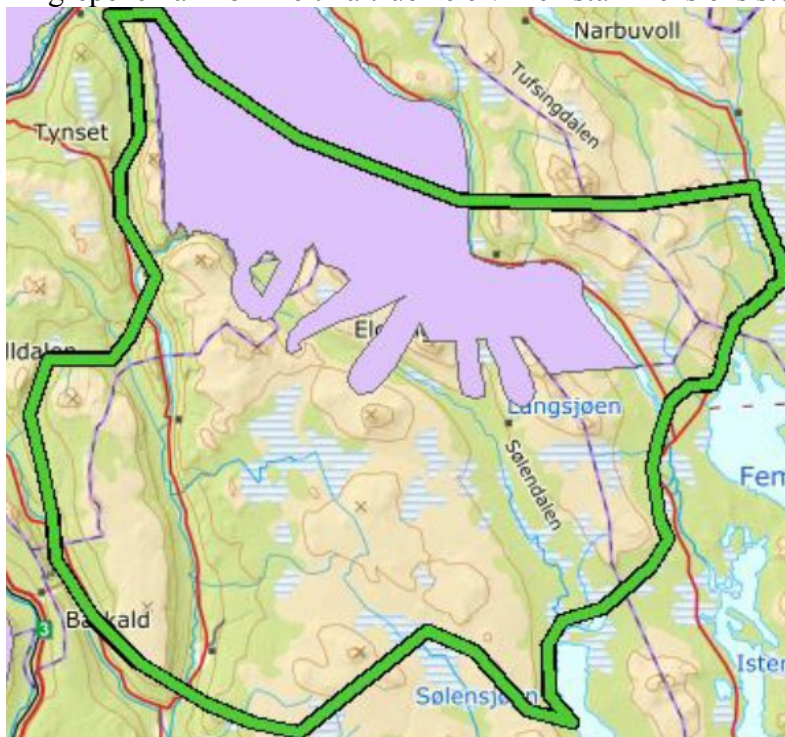
Begrenset kapasitet i det eksisterende kraftnettet gjør at det kreves stor utbygging av vindmøller i området for å dekke kostnadene som er nødvendig for oppgradering av kraftnettet.

Pr i dag går det store Statkraftlinjer sørfra til Hornset- området i Rendalen. Det øvrige kraftnettet i vårt distrikt er regionalt nett med mindre kapasitet som må utbygges dersom store vindkraftverk blir en realitet (kilde NØK).

2. **Tolga Østfjell Villreinområde.** I Sør-Norge er det i dag i 23 forvaltningsområder for villrein. Av de 23 områdene, har ti (deriblant Forollhogna) status som nasjonale villreinområder. De nasjonale villreinområdene ble ekskludert som vindkraftområder på et tidlig tidspunkt. De 13 øvrige ble med i vurderingen videre. Tolga Østfjell Villreinområde vil i stor grad ligge innenfor området hvor vindkraftutbygging kan bli aktuelt. Dette er viktige og helt avgjørende leveområder for villreinen i form av barmarksbeite, helårsbeite, kalvingsområder og trekkområder. Villreinen trekker ofte i grenseområdene mot Rendalen. Tolga Østfjell villreinområde vurderes som sårbar for ytterligere påvirkning og det er viktig å ivareta samtlige funksjonsområder innenfor villreinområdet for å unngå redusert bæreevne.

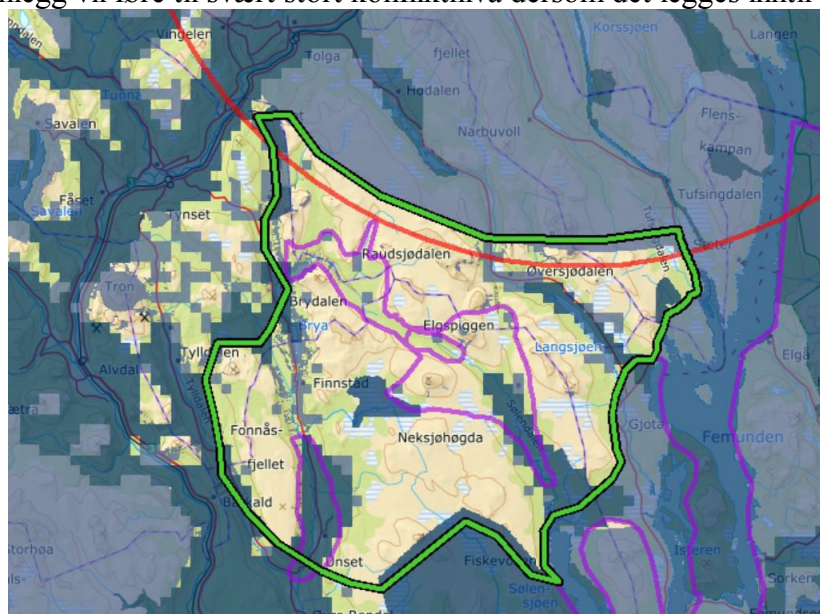
Etablering av vindkraftanlegg med tilhørende infrastruktur innenfor villreinens leveområder vil kunne føre til at villrein blir fortrenget og forstyrret av anleggs- og utbyggingsaktivitet, og i verste tilfelle også bli avskåret fra å bruke store deler av leveområdet også etter anleggsperioden når vindkraftanleggene er satt i drift.

Inngrepene kan komme til å true hele villreinstammens eksistens.

Dette lilla området på bildet viser området villreinen bruker i Tolga Østfjell Villreinområde

3. **KULA** (Kulturhistoriske Landskap av nasjonal betydning) **-landskap** som Riksantikvaren jobber med og skal ferdigstille rapport på i 2020 har områdene Spekedalen, Raudsjødalen Setermeieri og fangstanlegg i området Orvdalen- Elgpiggen- Gråhøa i Rendalen registrert i det utpekte området. Det er viktig at dette landskapet ivaretas av kulturhistoriske grunner slik at man kan oppleve kulturminner i sin opprinnelige form og miljø. Vindmøller, veier og kraftlinjer i /ved dette området vil forringe kulturminnene i betydelig grad.
4. **Verdensarvområdet Circumferensen** rundt Røros kobberverk utgjør nord-grensa for det utpekte området. I NVE's kart kan det se ut som den nordre grensa for det utpekte området er trukket for langt nord i forhold til Circumferensen. Kartutsnittet som følger med fra NVEs forslag overlapper faktisk med verdensarvområdet. Se kart under (kilde Riksantikvaren). Vindmøller vi være visuelt synbare fra verdensarvområdet. Vi mener at regionen må sees på i sin helhet i forhold til kulturminner og at områdene historisk har hatt tette bånd og samarbeid. Fangstgroper, kullmiler, buestillinger, fjellmeieri, setervoller utgjør et unikt kulturmiljø som gir innblikk i våre forfedres levemåte og som er svært viktig å ivareta for framtiden. Kultur og kulturhistorie knyttet opp mot Circumferensen inngår også som en viktig brikke i regional næringsvirksomhet, kommunalt planverk og ikke minst opplevelsesverdi. Dette er ikke minst registrert og verdsatt gjennom prosessen som har ført til at området er på UNESCOs verdensarvliste. I temarapporten til Miljødirektoratet om landskap framgår det at et vindkraftanlegg vil føre til svært stort konfliktnivå dersom det legges inntil et

verdensarvområde.

Tolga kommune er representert i med rådsrepresentant i Verdensarvrådet. Verdensarvrådet skal arbeide for ivaretagelse av verdensarvverdiene i tråd med verdensarvkonvensjonen og intensjonserklæringen for Røros bergstad og Circumferensen. Rådet skal initiere bruk av verdensarvstatusen til beste for hele Circumferensen.

Verdensarvrådet for Røros bergstad og Circumferensen ber i sin høringsuttalelse til om at område Nordre Hedmark, trekkes ut som anbefalt område for utbygging av vindkraft i Norge.

Verdensarvrådet uttaler at det er sannsynlig at utbygging av en eller flere vindparker i området vil gi sterk visuell påvirkning av landskapsopplevelsen i deler av

verdensarvområdet Røros bergstad og Circumferensen. Verdensarvrådet vil også peke på at det innenfor det aktuelle området finnes en rekke fysiske spor etter Røros Kobberversks virksomhet som har store kulturminneverdier. Verdensarvrådet har gjennom Intensjonserklæringen for verdensarven Røros bergstad og Circumferensen forpliktet seg til å arbeide for at beste praksis innenfor natur- og kulturminneforvaltning i Norge skal legges til grunn for all virksomhet innenfor verdensarvområdet. Rådet vurderer at en utbygging av vindkraft i område Nordre Hedmark og den påvirkningen denne vil kunne gi på opplevelsesverdiene innenfor verdensarven, ikke vil være i samsvar med dette.

5. **Naturverdier.** De sammenhengende naturområdene i de utpekte fjellområdene preges av lite menneskelig påvirkning har egenskaper og kvaliteter man ikke finner mange andre steder. Dette er det viktig å ta vare på. Det ikke er mulig å etablere vindkraftverk uten at det vil få stor negativ påvirkning på det sammenhengende naturområdet som helhet. Dette henger sammen med stor synlighet, at vindkraftutbygging vil endre området karakter vesentlig. Nordre Hedmark har store vidstrakte, relativt flate vidder med lange siktelinjer og vidt utsyn. Virkningen på landskapet og hvordan man opplever området vil totalt endre seg ved etablering vindkraftverk, og være visuelt svært forurensende.
6. **DNT-ruter.** DNT har fire merkede fottur-ruter i det aktuelle fjellområdet for utbygging. Knausen (Gammeldalen)- Raudsjødalen (DNT-hytte i Raudsjødalen), Raudsjødalen-Ellefs plass (DNT-hytte i Øversjødalen), Raudsjødalen- Hodalen og Sæter (Tufsingdalen)-Ellefs plass. Rutene går gjennom den nordlige delen av det foreslåtte området og vindkraftutbygging i dette området og lenger sør vil totalt forandre og forringe opplevelsesverdien ved bruk av disse rutene. Fra Sæter er det DNT-ruter mot både Jonasvollen og Fæmundshytten som begge har anløp med Fæmund 2 og - dermed båtforbindelse direkte til Femundsmarka Nasjonalpark via kryssing av Femunden. Derfra er det et rikt og attraktivt DNT-rutenett via både Røvollen og Svukuriset for å nevne noe.
7. **Næringsgrunnlaget** for lokalsamfunnene i Tolga kommunes bygder er i stor grad basert på **landbruk og turisme**, og det er et stort potensiale i å videreutvikle dette. Det er stort antall hytter ved og rundt fjellområdet Tolga Østfjell. Verdien av å kunne oppleve urørt natur i fjellområdene for hytte-eiere og turister ellers har stor betydning. Vindmøller i fjellet vil visuelt virke svært forstyrrende og forringe denne opplevelsen. Vindkraftutbygging i Tolga Østfjell og områdene sørover vil være et massivt inngrep i en region som har felles historie, identitet og et unikt felles natur- og kulturlandskap, hvor en samordnet og velutviklet kvalitetsturisme kan være hovedgrunnlaget for et bærekraftig reiseliv.
8. I forhold til **landbruket** i kommunen er Tolga Østfjell viktige **sommer-beiteområder** for sau og storfe. Tamarapportene i NVE sitt forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land er svært mangelfulle på dette området, og har knapt nok nevnt problemstillinger omkring bruk av utmarka som beite for husdyr i sommermånedene. Vindkraftutbygging i beiteområdene vil kunne virke svært negativt inn i forhold til dette.

9. Tolga kommune bidrar allerede i betydelig grad med våre naturressurser gjennom den pågående utbyggingen av Tolga Kraftverk i Glomma til felleskapet med ren, fornybar energi.

De forhold som taler for å tillate vindkraftutbygging i Tolga kommunes sør-østlige fjellområder, kan på ingen måte forsvare en slik uopprettelig inngripen. Konsekvensene og kostnadene for natur, miljø og kulturminner i regionen vil være så store at det ikke anbefales å tillate vindkraftutbygging i dette foreslåtte området (56, Nordre Hedmark) og det må i sin helhet tas ut av Nasjonal ramme for vindkraft.

Innstilling:

1. Tolga kommune ved kommunestyret krever at område 56, Nordre Hedmark i sin helhet blir tatt ut av Nasjonal ramme for vindkraft med begrunnelse i:

Etablering av vindkraftanlegg med tilhørende infrastruktur i område 56, Nordre Hedmark

- vil føre til at villrein blir fortrent fra sine leveområder
- vil gi varige og i overveiende grad irreversible naturinngrep i form av vindmøller, veier og kraftlinjer
- vil forringe KULA-landskap i betydelig grad
- vil medføre stort konfliktnivå mot Verdensarvområdet Cirkumferensen
- har stor negativ påvirkning på det sammenhengende uberørte naturområdet som helhet
- vil forringe opplevelsesverdien ved bruk av de etablerte DNT-rutene
- vil forringe eksisterende og framtidig næringsgrunnlaget for lokalsamfunnene basert på landbruk og turisme
- vil forringe en samordnet og velutviklet kvalitetsturisme og et bærekraftig reiseliv i området
- er ikke tilstrekkelig utredet i temarapportene i forhold påvirkningen det gir for bruk av utmarka som beite for husdyr

2. Tolga kommune krever at saken skal behandles i Stortinget.

Formannskapet behandlet saken i møte 11.04.2019 :

Vedtak:

Vedtak i Formannskapet 11.04.2019:

1. Formannskapet i Tolga er avvisende til at det skal etableres vindkraft i de foreslåtte områdene i Tolga kommune. Formannskapet støtter ikke en nasjonal ramme for vindkraft på land. Tolga kommune har bidratt til fornybar energi gjennom kraftutbygging av Tolgafallene, og mener denne nedbyggingen av verdifulle naturområder vil forringe kommunens næringsgrunnlag.

En stor andel av fritidsboligene i Tolga kommune ligger i østlige områder i kommunen, og områdene mye brukte områder for friluftsliv og rekreasjon. Næringsgrunnlaget for lokalsamfunnene i disse områdene er basert på landbruk og turisme, og det er et stort potensiale i å videreutvikle

dette. De eneste rutene for DNT i vår kommune går gjennom dette området, og har store opplevelseskvaliteter.

Deler av området i Tolga omfatter Tolga østfjellvillreinområde, med barmarksbeite, helårsbeite, kalvingsområder og flere trekkområder. Dette er viktige leveområder for villrein med bukkeflokker hvor opptil 150 bukker opererer regelmessig. Reinen bruker hele området. Vi stiller spørsmålsteget ved hvorfor dette villreinområdet ikke er ekskludert av NVE når alle nasjonale villreinområder har blitt ekskludert, og er foreslått ekskludert av Miljødirektoratet.

Med Femund og nasjonalparkene i øst, Sølen landskapsvernområde i sør og Røros bergstad og Circumferensen i Nord vil det foreslåtte området for vindkraft være et massivt inngrep i en regionen som har felles historie, identitet og et unikt felles natur og kulturlandskap hvor en samordnet og velutviklet kvalitetsturisme kan være hovedgrunnlaget for et bærekraftig reiseliv. Ut over disse forvaltningsgrensene er natur- og kulturopplevelser vevd tett sammen og synliggjør en rik kulturhistorie med mange ulike kulturminner som f.eks. kullmiler, seterlandskap m. bl.a. Nord Europas eldste andelsmeieri, fangstlandskap med mer. Riksantikvaren påpeker at store deler av området bør ekskluderes. Siden området har store snaufjellsområder vil det være sårbart for visuell påvirkning av vindkraftutbygging.

Arbeidet i høringsperioden:

Tolga kommune vil bruke høringsperioden til en åpen prosess hvor vi samarbeider med de involverte kommunene for å komme frem til felles synspunkt som er viktige for oss i fellesskap, og få kartlagt ytterligere kunnskapshull innen ulike tema. Tolga kommune skal også synliggjøre sine særtrekk som gjør våre områder uegnet. Tolga Østfjell villreinområde er et godt eksempel på det. Det vil være viktig å involvere regionrådene, Hedmark fylkeskommune og Fylkesmannen i Innlandet.

Tolga kommune ønsker at meningene hos innbyggere og hyttefolk om en mulig vindkraftutbygging i de berørte lokalsamfunnene skal «kartlegges», og vil invitere til at vi får mest mulig samordnede innspill på det. Det vil være viktig å få god informasjon om hva området betyr for folks hverdag slik at Tolga kommune kan få et godt bilde på hva vi vil bruke disse områdene til i framtida. Dette må også sees opp mot folkehelseperspektivet og Tolga kommunes overordnede planer.

1. Ordfører og rådmann arbeider ut fra dette, og holder formannskap og kommunestyre oppdatert om arbeidet i høringsperioden.
2. Uttalelsen legges ut på kommunes hjemmesider og oversendes til media.

Kommunestyret behandlet saken i møte 23.09.2019 :

Forslag fra Ragnhild Aashaug, SP:

Nytt strekpunkt under rådmannens pkt 1 vedr konsekvens for fugl:

«- vil gå utover fuglelivet i området, og konsekvensene for ulike fuglearter er ikke godt nok kartlagt. Mange fuglearter har hekkeområder innenfor Nordre Hedmark og området er bl.a. viktig for kongeørn og jaktfalk. Det er våtmarksområder i området med tilhørende arter. Området har hønsefugl og jakt på dem i fjellet. «

Ny setning under strekpunktene: Det vises til saksfremleggets opplysninger og vurderinger som bakgrunn for innstillingen, og saksfremlegget legges ved vedtaket i høringssvaret.

Forslag fra Leif Vingelen, SP:

«Endring siste strekpunkt i rådmannens pkt 1:

- er ikke tilstrekkelig utredet i temarapportene i forhold til påvirkningen det gir for landbruk i området, og bruk av utmarka som beite for husdyr. «

Avstemning;

Rådmannens innstilling med endringer enstemmig vedtatt.

Pkt 1 m/endringsforslag siste strekpunkt fra Leif Vingelen; Enstemmig vedtatt

Nytt strekpunkt fra Ragnhild Aashaug; Enstemmig vedtatt

Vedtak i Kommunestyret 23.09.2019:

1. Tolga kommune ved kommunestyret krever at område 56, Nordre Hedmark i sin helhet blir tatt ut av Nasjonal ramme for vindkraft med begrunnelse i:

Etablering av vindkraftanlegg med tilhørende infrastruktur i område 56, Nordre Hedmark

- vil føre til at villrein blir fortrent fra sine leveområder
- vil gi varige og i overveiende grad irreversible naturinngrep i form av vindmøller, veier og kraftlinjer
- vil forringe KULA-landskap i betydelig grad
- vil medføre stort konfliktnivå mot Verdensarvområdet Cirkumferensen
- har stor negativ påvirkning på det sammenhengende uberørte naturområdet som helhet
- vil forringe opplevelsesverdien ved bruk av de etablerte DNT-rutene
- vil forringe eksisterende og framtidig næringsgrunnlag for lokalsamfunnene basert på landbruk og turisme
- vil forringe en samordnet og velutviklet kvalitetsturisme og et bærekraftig reiseliv i området
- er ikke tilstrekkelig utredet i temarapportene i forhold til påvirkningen det gir for landbruk i området, og bruk av utmarka som beite for husdyr
- vil gå utover fuglelivet i området, og konsekvensene for ulike fuglearter er ikke godt nok kartlagt. Mange fuglearter har hekkeområder innenfor Nordre Hedmark og området er bl.a. viktig for kongeørn og jaktfalk. Det er våtmarksområder i området med tilhørende arter. Området har hønsefugl og jakt på dem i fjellet

Det vises til saksfremleggets opplysninger og vurderinger som bakgrunn for vedtaket, og saksfremlegget legges ved i høringssvaret.

2. Tolga kommune krever at saken skal behandles i Stortinget.